

A&G KRONIEK

Nieuwsbrief van de Vereniging Ambacht & Gereedschap oktober 2024 nr. 68

Najaarsbijeenkomst op 23 November 2024
Kulturhus De Breehoek, Markstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel

Van de voorzitter

Toen zich vorig jaar niemand kandideerde voor het voorzitterschap, heb ik toegezegd dit nog voor maximaal één jaar op mij te willen nemen, een termijn die binnenkort afloopt. Leverde aanvankelijk de zoektocht naar een nieuwe voorzitter niet het gewenste resultaat op,

inmiddels gloort er licht aan de horizon. Zonder te willen beweren dat onze bestuursproblemen tot het verleden behoren, denken we in ieder geval het voorzitterschap op adequate wijze te kunnen invullen.

Sandra Hoekman, die zich het afgelopen jaar heeft laten zien als een voortreffelijk secretaris en die daarnaast over een flinke dosis bestuurlijke ervaring beschikt, heeft zich nu kandidaat gesteld als voorzitter. Belangrijk is te benadrukken dat deze kandidatuur door het bestuur unaniem wordt ondersteund. Het afgelopen jaar zijn door haar meerdere initiatieven ontplooid waarvan de ledenenquête wel het meest in het oog springt. Dat hiermee een snaar werd geraakt blijkt wel uit de ongekend hoge respons. Dit moet ons in staat stellen een beleidsplan te formuleren waarmee de vereniging toekomstbestendig kan worden gemaakt.

Het secretariaat zal worden ingevuld door Ria van den Bunt die hiermee tot het bestuur toetreedt. Ria vervult al vele secretariaatstaken waaronder de ledenadministratie die door haar tot volle tevredenheid van iedereen is geactualiseerd en gestroomlijnd.

Betekent dit dat de bij herhaling gememoreerde bestuursproblemen tot het verleden behoren? Al-lerminst, sterker nog, indien we een begin willen maken met de uitvoering van het eerder genoemde beleidsplan heeft het bestuur dringend versterking nodig van mensen die zich met hart en ziel willen inzetten voor onze mooie vereniging. Veel van de door u in de enquête gewenste veranderingen zijn ook de afgelopen jaren reeds onderkend maar strandden in de uitvoering bij gebrek aan mensen die hiervoor verantwoordelijkheid wilden nemen. Laat dit niet weer gebeuren. Lees voor meer informatie over het bestuur vooral ook het Jaarverslag in deze Kroniek.

Verder zou ik hier als meer persoonlijke noot aan toe willen voegen dat het met enige weemoed is dat ik als voorzitter afscheid neem. Ik zou iedereen willen bedanken voor het vertrouwen dat in mij werd gesteld, niet alleen het afgelopen jaar, maar ook de twaalf jaar daarvoor. Het heeft mij bijzonder prett-ige contacten opgeleverd in een wereld die aanvankelijk niet de mijne was, maar waarin ik me mede dank zij u wel thuis ben gaan voelen.

Hein Coolen

Najaarsbijeenkomst 2024

Algemeen

Net als vorig jaar zal de Najaarsbijeenkomst plaatsvinden in Kulturhus de Breehoek, Marktsstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel (Gelderland). Voor kaart en routebeschrijving wordt verwezen naar de desbetreffende pagina in deze Kroniek. Gezien de enthousiaste reacties van de deelnemers is er geen reden deze locatie te wijzigen. We zullen er ook dit jaar alles aandoen om deze bijeenkomst nog beter te maken door meer ruimte te creëren voor de verkooptafels en de uitstalling van de veiling, zonder dat dit ten koste gaat van de ruimte voor de exposanten. Net als vorig jaar zal er een standaard lunch worden geserveerd waarvoor we aan de leden € 5,- extra in rekening brengen (dus in totaal € 15,-), waarbij de vereniging het restant voor haar rekening neemt. We vinden het echter redelijk dat introducees een kostendekkende bijdrage leveren, die op € 20,- is gesteld.

Tijdens de lunch zullen de exposities en demonstraties gewoon worden voortgezet. Wel zal de verkoopruimte tot 13.30u afgesloten blijven, iets waar we strikt de hand aan zullen houden.

Activiteiten

Naast een mooie en welgevulde veiling en tafelverkoop door zowel de vereniging zelf als de leden, waarover elders in deze Kroniek meer, staan ook dit jaar weer een aantal demonstraties/exposities op het programma.

Toegezegd heeft in ieder geval Kees Hos die een grote staat van dienst heeft als het gaat om het behoud van het varend erfgoed uit Wieringen. Hij is een autoriteit op

Kees Hos (links), hier samen met Tjeerdo Wieberdink. Kees had een leidende rol bij de restauratie van dit enig overgebleven skuutje uit Wieringen de WR 60, bijgenaamd "Jonge Jan", hier afgebeeld met daarachter de eveneens door hem gerestaureerde aak WR 4. (bron: Varende Vrienden van EOC)

het gebied van het restaureren van Wieringer aken en geeft al jaren les in het naaien van authentieke zeilen, een ambacht dat hij graag wil demonstreren op onze bijeenkomst. Dat Kees van vele markten thuis is bewijst ook zijn bijzondere bijdrage in de komende Gildebrief over het maken van een authentieke houten pomp waarin uitvoerig de daarbij gebruikte pompboren worden beschreven.

Jaap Boonstra is restaurator hout van het Amsterdam Museum. Samen met collega restaurator Pol Bruis onderzocht hij uitvoerig de collectie Nederlandse profielschaven van Skokloster die in de 17^e

eeuw werden gemaakt door onder andere Jan Arentsz. Wissing. Hij zal de door hem gemaakte replica's van een aantal van deze schaven laten zien en de daarbij behorende geschaafde profielen. Deze profielen werden gekoppeld aan diverse lijsten en andere toepassingen in een aantal kerken en andere gebouwen uit de 17^e eeuw. Dit zal eveneens onderwerp zijn van een artikel in de volgend jaar te verschijnen Gildebrief.

Tijpke van der Velde beoefent al jaren het ambacht van koperslager. Aanvankelijk als hobby maar na zijn pensionering in voltijd. Ook hij figureert prominent in de ko-

Jaap Boonstra aan het werk bij een van zijn restauratie projecten voor het Amsterdam Museum.

mende Gildebrief, en wil graag iets van dit veelzijdige ambacht voor het voetlicht brengen. U kunt niet alleen kennis maken met een gedreven ambachtsman, maar daarnaast de vele producten bewonderen die zowel aan zijn geest als zijn handen zijn ontsproten.

Verder komt Ben Weijers iets laten zien van zijn grote collectie schildersmaterialen die hij zijn leven lang heeft verzameld.

We zijn nog in gesprek met enkele andere ambachtslieden, maar bij het ter perse gaan van dit nummer was hun deelname nog niet definitief.

Het echte handwerk.

Koperslager Tjipke van der Velde in zijn atelier in Twijzelerheide.

De laatste lapjes erop zetten.

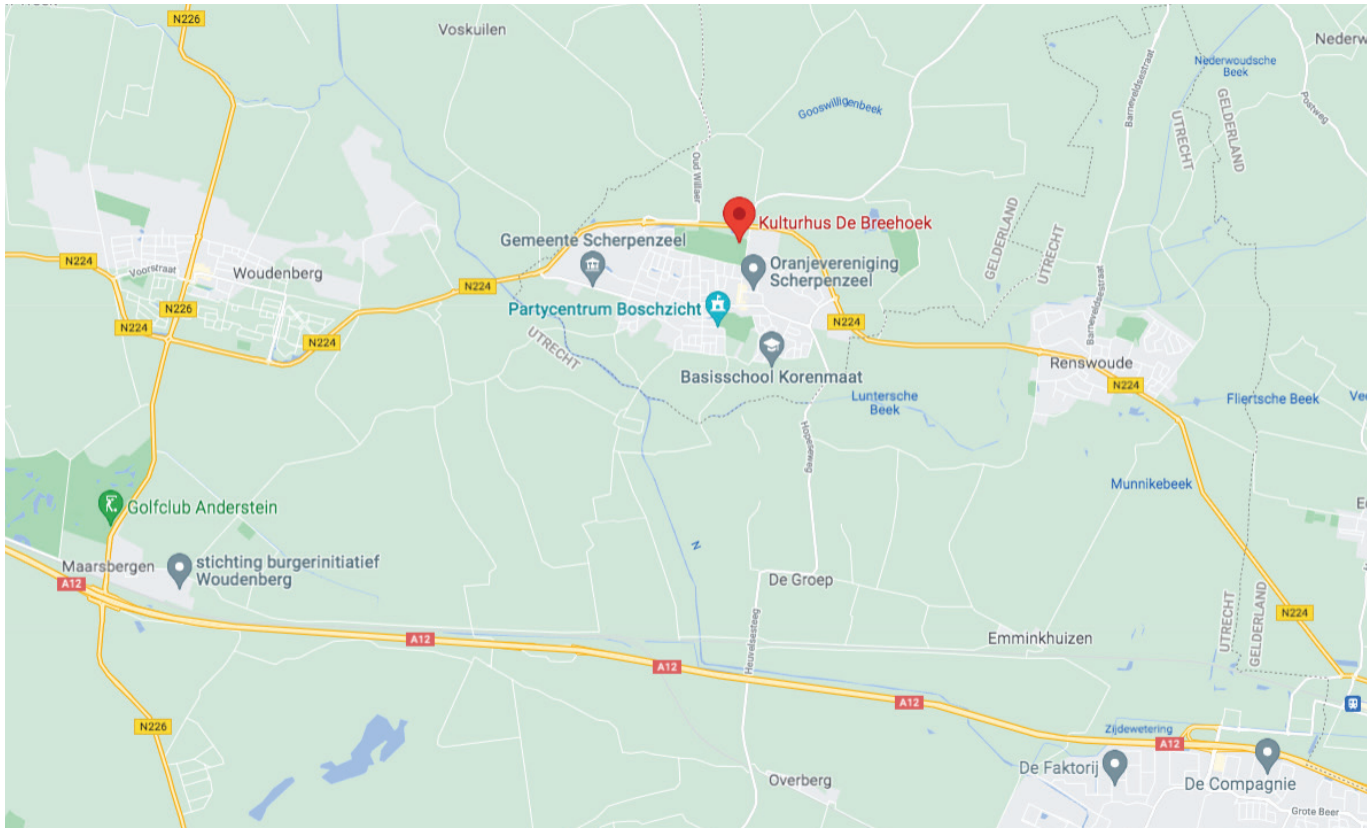
Info voor bezoekers Breehoek Scherpenzeel

Adres:

Kulturhus De Breehoek, Marktstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel, T: 033-2772924

Auto route:

De Breehoek is te bereiken via de Provinciale weg N 224, waar u in Scherpenzeel de Marktstraat inrijdt. De Breehoek ligt net voorbij de eerste rotonde aan de rechtse kant.

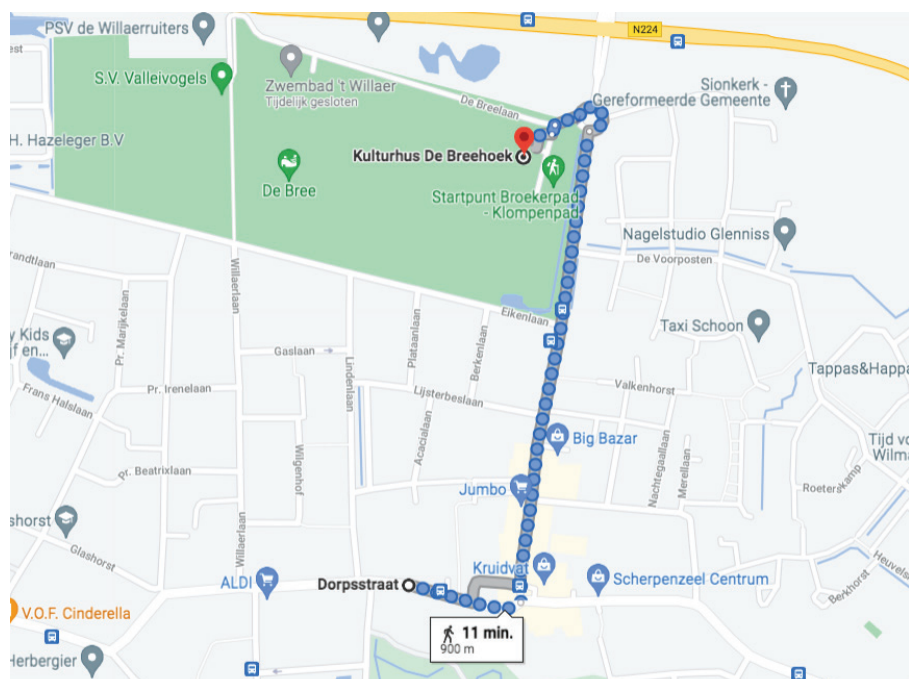

Via openbaar vervoer:

Het dichtstbijzijnde treinstation is Veenendaal-De Klomp. Neem van hier af Streekbus 80 (richting Amersfoort via Leusden) – duur busreis 12 minuten. Stap uit bij de bushalte Kerk, Scherpenzeel (A). Vanaf hier is het nog eens 11 minuten lopen naar de Breehoek (B)

Tip:

check altijd voordat u op reis gaat de actuele reisinformatie op: <https://9292.nl>

Programma

najaarsbijeenkomst 2024

08.00 uur:	De Breehoek open voor medewerkers en standhouders. Inrichting van verkooptafels.
09.30 uur:	De Breehoek open voor leden en introducés. Koffie verkrijgbaar in de zaal
09.00-10.00 uur	Aanmelden en uitgifte van veilingnummers
10.00 uur:	Welkom door de voorzitter Hein Coolen
10.05 uur:	Aanvang van de Algemene Ledenvergadering
11.30 uur:	A & G tafelronde met: - Een aantal tafels met demonstraties/presentaties - De bekende 'wat is dat' tafel - De tafels met de te veilen kavels - De tafel met prijzen voor de verloting inclusief verkoop loten
12.30 uur:	Lunch Tijdens de lunch zal de tafelronde doorgaan.
13.30 uur:	Verkooptafels gaan open voor: - A & G gereedschappenverkoop - A & G boekenverkoop - Verkoop van gereedschap door de leden - Voortzetting tafelronde activiteiten
14.45 uur	Trekking van loten en aansluitend veiling

Inschrijven najaarsbijeenkomst zaterdag 23 november 2024

De toegang tot de ALV is uiteraard gratis. De kosten voor het overige programma (incl. lunch) bedragen voor leden 15 euro. Voor introducés is dit € 20,-. U kunt uzelf en eventueel één introducé als deelnemer inschrijven door het verschuldigde bedrag vóór 9 november 2024 over te maken op IBAN rekeningnummer NL15 INGB 0000 3007 41 t.n.v. Ambacht & Gereedschap, onder vermelding van uw naam, de naam van uw introducé en najaarsbijeenkomst 2024. Bij overmaking vanuit het buitenland moet bovendien de BIC code worden vermeld: INGBNL2A. Op de dag zelf kan in principe niet betaald worden. Indien u toch nog na 9 november wilt inschrijven kan dit na telefonisch of mail contact met de penningmeester Rijk van den Bunt. (E-mail adres: penningmeester@ambachtengereedschap.nl).

Inschrijven verkooptafels

Indien u een verkooptafel wenst te reserveren gelieve u dit via de mail aan te geven bij de secretaris
E-mail adres: secretaris@ambachtengereedschap.nl.

Agenda ledenvergadering

Agenda

Voor de 29^e Algemene Ledenvergadering Vergadering

1. Opening
2. Vaststellen van de notulen van de 30^e Algemene Ledenvergadering van 18 november 2023
3. Jaarverslag 2023-2024
4. Enquete
5. Overzicht financieel beheer 2023-2024 en begroting 2024-2025
6. Verslag van de kascommissie over het boekjaar 2023-2024
7. Verkiezing van de kascommissie voor het boekjaar 2024-2025
8. Bestuur
9. Gedachtewisseling met leden (rondvraag)
10. Sluiting

Bij de agenda

Ad 2 Vaststelling notulen

De notulen van de vergadering van 18 november 2023 werden reeds gepubliceerd in de A & G Kroniek nr. 67 van april 2024.

Ad 3 Jaarverslag

Het jaarverslag over 2023-2024 staat in deze uitgave van de A & G Kroniek (nr.68)

Ad 4 Enquete

De uitslag en analyse daarvan zullen worden besproken om te komen tot aanzetten voor een beleidsplan. Zie het Jaarverslag elders in deze Kroniek.

Ad 5 Overzicht financieel beheer

De jaarrekening over het boekjaar 2023-2024 staat in deze uitgave van de A & G Kroniek (nr.68)

Ad 6 Verslag van de Kascommissie

De kascontrole van het boekjaar 2023-2024 is uitgevoerd door Gerrit Snoek en Bart van den Ouden. Het resultaat van hun bevindingen zal tijdens de vergadering worden toegelicht. Aansluitend zal aan de vergadering worden gevraagd het

bestuur te dechargeren voor het gevoerde financiële beleid.

Ad 7 Verkiezing van de Kascommissie

Dit jaar is Gerrit Snoek aan de beurt om af te treden. Gert-Jan Brouwer die vorig jaar als reserve werd gekozen gaat hem opvolgen. Voor het boekjaar 2023-2024 zal de kascommissie derhalve bestaan uit Bart van den Ouden en Gert-Jan Brouwer.

Ad 8 Bestuur

Sandra Hoekman heeft zich kandidaat gesteld voor het voorzitterschap, hetgeen door het bestuur unaniem wordt ondersteund. Verder wordt voorgesteld Ria van den Bunt in het bestuur op te nemen. Zij zal de functie van secretaris op haar nemen. Hein Coolen treedt af als interim voorzitter en stelt zich beschikbaar voor een volgende termijn als bestuurslid. Ben Boone en Johan van Dijk hebben als bestuurslid bedankt.

Ad 9 Gedachtewisseling met de leden

Het bestuur biedt u graag de mogelijkheid zich uit te spreken over

uiteenlopende zaken aangaande onze vereniging. Schroom niet om te komen met opmerkingen, suggesties, wensen om de vereniging beter te laten aansluiten op de wensen van de leden.

Ad 10 Sluiting

Jaarverslag 2023-2024

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 18 november 2023 heeft Hein Coolen het voorzitterschap van Ben Boone overgenomen met de strikte voorwaarde dat hij dit ad interim deed voor maximaal een jaar. Het bestuur werd uitgebreid met de nieuwe secretaris, Sandra Hoekman.

De rondvraag was zeer levendig en het bleek dat er meerdere vragen en opmerkingen waren over de interne communicatie, zowel schriftelijk (Gildebrief en Kroniek) als digitaal (website, forum, maar ook algemene leden-communicatie). Verder kwam het onderwerp bijeenkomsten in de rondvraag aan bod. Ook werd er kort gediscussieerd over een contributieverhoging die er mogelijk zit aan te komen. Het bestuur heeft in de vergadering toegezegd te werken aan een beleidsplan voor de komende jaren om de vereniging gezond te houden in de toekomst.

In februari is zij met frisse moed van start gegaan door een benenop-tafel-sessie cq. brainstorm. In deze sessie zijn de een heel aantal onderwerpen aan bod gekomen zoals de diversiteit inzake interesses van onze leden met betrekking tot ambacht en gereedschap, de samenstelling van het bestuur en de commissies, de communicatie zoals website, Gildebrief en Kroniek, inclusief inhoud en de deelname aan beurzen en evenementen.

Over de onderwerpen heeft het bestuur van alles geroepen en op papier gezet, zonder dat er een duidelijke visie of beschouwing aan ten grondslag lag. Uit deze opmerkingen kwamen een aantal vragen naar voren waarvan het bestuur vond dat zij door de leden beantwoord dienen te worden, alvorens

zij een beleidsplan kan vormen om voor te leggen aan de algemene vergadering in 2024.

Het bestuur heeft daarna een enquête samengesteld met vragen, die gecombineerd met de vragen en opmerkingen die zij zelf in februari aan het papier heeft toevertrouwd, kunnen leiden tot een beleidsplan.

Het bestuur heeft in haar vergadering in juni het volgende vastgesteld betreffende de enquête:

- Aan de hand van de uitslag doet het bestuur suggesties voor de toekomst in de vorm van punten voor het beleidsplan.
- Op de najaarsvergadering worden de leden op de hoogte gebracht van de uitslag en worden de beleidspunten voorgelegd.
- Tijdens de vergadering is er ruimte voor suggesties/aanvullingen/opmerkingen van de leden.
- De notulen van de vergadering worden maximaal een maand na de vergadering rondgestuurd aan de leden.
- De leden krijgen tot eind december de kans om te schriftelijk te reageren op hetgeen besproken is op de ledenvergadering.
- Eventuele aanpassingen van de statuten en het eventueel wijzigen van het huishoudelijk reglement, wordt na verspreiding in een buitengewone Algemene Ledenvergadering besproken in het voorjaar (wellicht bij voorjaarsbijeenkomst?).
- Vaststelling van de documenten gebeurt op de Najaarsbijeenkomst 2025.

In juni 2024 is een enquête verstuurd aan de leden. De grotere musea en de buitenlandse leden zijn buiten beschouwing gelaten. De enquête is individueel ver-

stuurd aan 359 personen. Indien zij geen mail hadden is dit per post gegaan, vergezeld van een geadresseerde gefrankeerde retourenveloppe. In juli is een herinnering gestuurd en eind augustus is de enquête verwerkt.

Ieder lid heeft inmiddels per mail of post de uitslag van de enquête thuisgestuurd gekregen. Indien u dat onverhoopt niet heeft gehad, stuur dan een mail aan secretaris@ambachtengereedschap.nl, dan sturen wij u het toe.

Van de uitslag is een analyse gemaakt welke u hieronder aantreft:

Analyse van de enquête uitslag: Algemeen:

- Hoge respons: Met 44% respons is de enquête redelijk goed beantwoord.
- Grote verscheidenheid: De enquête geeft een goed beeld van de diversiteit aan leden qua provincie, leeftijden, ambachten en interesses.
- Verzamelingen focus: Er is een sterke focus op verzamelingen en gereedschappen, met minder aandacht voor het praktische uitoefenen van ambachten.
- Lidmaatschap: Redenen voor lidmaatschap: De belangrijkste redenen zijn kennis over ambachten en gereedschappen, gildebrief, voorjaars- en najaarsbijeenkomsten, en de promotie van levende ambachten.
- Wensen voor de toekomst: Leden willen meer aandacht voor levende ambachten, meer diversiteit aan gereedschap, en meer demonstraties van oude ambachten.
- Verjonging: De vereniging lijkt te kampen met een 'oude mannen klas' en er is duidelijk een wens voor verjonging en een frisse blik.

Bijeenkomsten:

- Populariteit: De najaarsbijeenkomsten zijn populairder dan de voorjaarsbijeenkomsten en de regiobijeenkomsten.
- Tijdstip: Veel leden vinden de data van de bijeenkomsten lastig te combineren met werk of andere verplichtingen.
- Regiobijeenkomsten: Deze worden relatief minder gewaardeerd, maar er is wel een duidelijke wens om de regiobijeenkomsten vaker te organiseren en de regio beter te bedienen.

Suggesties en opmerkingen:

- Activiteiten: Leden vragen om meer workshops, cursussen, en kennisuitwisseling, voornamelijk gericht op het uitoefenen van ambachten.
- Communicatie: Er is een sterke behoefte aan betere communicatie, een betere website, en meer digitale middelen voor het delen van informatie.
- Jeugd en scholing: Leden vinden het belangrijk om contact te zoeken met scholen en jongeren om de interesse in ambachten te bevorderen.

Conclusie:

De enquête geeft waardevolle informatie over de huidige situatie van de vereniging en de behoeftes van de leden. Om de vereniging toekomstbestendig te maken, is het belangrijk om in te spelen op de wens voor verjonging, het bevorderen van levende ambachten, het aanpassen van de communicatie en het versterken van de regionale aanwezigheid.

Aanbevelingen:

- Verbeter de communicatie: Werk aan een betere website, meer digitale middelen, en effectievere promotie.

- Focus op levende ambachten: Organiseer meer workshops, cursussen, en evenementen gericht op het uitoefenen van levende ambachten.
- Bevorder verjonging: Zoek actief naar manieren om jongeren te betrekken bij de vereniging, zoals door het organiseren van workshops voor scholen.
- Verbeter de regiobijeenkomsten: Organiseer regiobijeenkomsten vaker en zorg voor een betere verspreiding van de informatie.
- Stimuleer kennisuitwisseling: Creëer meer mogelijkheden voor leden om kennis te delen, bijvoorbeeld door het opzetten van online forums of chatgroepen.

Uiteraard is deze analyse nog geen beleidsplan, maar het bestuur hoopt door het bespreken van een aantal speerpunten tijdens de algemene vergadering 2024 duidelijke handvaten te krijgen hoe leden de uitslag en analyse vormgegeven zouden willen zien. Voorbeeld hiervan is wel of niet digitaliseren van communicatie wat eventueel kan leiden tot het anders invullen van een van de twee Kronieken. Maar ook het eventueel anders invullen van bijeenkomsten, dat eventueel zou kunnen leiden tot het laten vervallen van de voorjaarsbijeenkomst bijvoorbeeld ten gunste van regionale bijeenkomsten. Kortom, allemaal beslissingen waar de leden volop over mee kunnen praten tijdens de algemene vergadering. Maar ook leden die niet aanwezig kunnen zijn krijgen nog tot eind december de kans om er schriftelijk over mee te praten. Uw inbreng is zeer gewenst.

Het bestuur heeft tijdens haar vergaderingen uiteraard ook nagedacht over haar samenstelling. Hein heeft immers aangegeven de taak van het voorzitterschap niet langer te willen

uitvoeren. Het bestuur komt unaniem met de volgende suggesties: Sandra neemt de rol van voorzitter over. Ria van den Bunt wordt aangesteld als bestuurslid en tevens secretaris. Omdat zij al een heel aantal taken uitvoert, is een inwerkperiode voor haar niet nodig. Rijk blijft penningmeester. Jan is voorzitter van de boedelcommissie en als zodanig lid van het bestuur, Hein stuurt de redactie van de Gildebrief en Kroniek aan, onderhoudt de contacten met de buitenlandse zusterorganisaties en is om die reden bestuurslid.

Naast alle bestuurswerkzaamheden zijn de regio's ook druk geweest met bijeenkomsten. In de afgelopen algemene vergadering is vastgesteld dat een verslag van een bijeenkomst in de Kroniek wordt gepubliceerd. Het bestuur bedankt alle initiatiefnemers van deze bijeenkomsten voor hun inzet ten bate van de vereniging. Uit de enquête is gebleken dat er meer behoefte is aan regionale bijeenkomsten. Ook dit is een punt waarbij het bestuur de inbreng van de leden kan gebruiken.

De voorjaarsbijeenkomst was goed en succesvol georganiseerd, alleen het aantal deelnemers viel tegen. Er was een proef gedaan met een verkooptafel die erg in de smaak viel bij de aanwezigen. Het bestuur bedankt de organiserende leden.

Het bestuur bedankt verder alle leden (en ook niet leden) die waar dan ook het afgelopen verenigingsjaar hulp hebben geboden bij activiteiten en bijeenkomsten of op een andere manier de vereniging hebben voorzien van hun inbreng (zoals het invullen van de enquête).

Verantwoording Financiën vereniging Ambacht & Gereedschap

Betreffende het boekjaar 1 september 2023 t/m 31 augustus 2024

Toen we de begroting voor het afgelopen boekjaar opstelden gingen we als bestuur nog uit van een negatief resultaat. Dat we het jaar niettemin hebben afgesloten met een positief resultaat van € 2436,- heeft een aantal oorzaken. Allereerst springt de post donaties er uit, waaronder een genereuze gift van € 1000,- waarvan de schenker anoniem wenst te blijven. Verder waren de opbrengsten van de veiling en de verkoop van boeken aanzienlijk hoger dan begroot. Aan de kostenkant waren met name de portokosten minder dan voorzien en viel de voorspelde stijging van de papier- en drukkosten lager uit.

Afgelopen boekjaar hebben we afscheid moeten nemen van 25

leden (i.v.m. overlijden, opzegging van het lidmaatschap en het niet betalen van de contributie) maar hebben we ook 17 nieuwe leden mogen verwelkomen. Dit is o.a. het resultaat van de diverse beurzen waarop wij ons als Vereniging gepresenteerd hebben, zoals het Ambacht in Beeld Festival in Amsterdam en de Open Dag Hout in Zutphen. Op 1 september 2024 bedroeg het ledental van onze Vereniging 390 leden.

Ledenaantal op 31-08-2023	398
Opzeggingen	25
Nieuwe leden	17
Ledenaantal op 31-08-2024	390

Net als voorgaande jaren hebben ook dit boekjaar diverse leden

naast de contributie een extra bedrag als donatie overgemaakt. Daarvoor onze hartelijke dank. Ondanks de negatieve begroting voor komend jaar is er, dankzij de gezonde buffer en het onverwacht positieve resultaat van afgelopen jaar, besloten de door het bestuur vorig jaar aangekondigde contributieverhoging vooralsnog met een jaar uit te stellen.

Net als vorig jaar is de contributiebrief tegelijk met deze Kroniek verzonden. Zo wordt het u dan gemakkelijker gemaakt om uw contributiebetalings te combineren met de eventuele betaling voor de Najaarsbijeenkomst.

*Rijk van den Bunt
Penningmeester*

Overleden leden

In het afgelopen verslagjaar zijn de volgende leden ons ontvallen.
Langs deze weg betuigen wij ons medeleven aan de nabestaanden.

Dick de Hart † 19 oktober 2023
Jan van der Spoel † 12 januari 2024
André de Brock † mei 2024
Kees Bakker † 4 april 2024

(Oude Ambachten & Speelgoed Museum)

Luc Boerman † 9 juni 2024
Klaas Bunt † 7 augustus 2024

Balans boekjaar 2023-2024

BALANS A&G Boekjaar 2023 - 2024

Activa	31-8-2024	31-8-2023
Liquide middelen		
Betaalrekening	€ 14.225	€ 10.870
Spaarrekening incl. rente	€ 30.851	€ 30.680
Bezittingen		
Voorraad boeken/promotiemat. incl. afschrijving	€ 2.756	€ 3.845
Kasgeld	€ 133,50	
Totaal activa	€ 47.831	€ 45.395
Passiva		
Eigen vermogen	€ 47.831	€ 45.395
Totaal passiva	€ 47.831	€ 45.395
Resultaat	€ 2.436	

Winst- en verliesrekening

	1-9-2023 t/m 31-8-2024		2024-2025	1-9-2022 t/m 31-8-2023	
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Werkelijk	Begroting
<u>Opbrengsten</u>					
Contributies	8755	9000	9000	9188	9000
Donaties	1391	0	0		
Gildebrief advertenties	240	240	240	240	240
Veiling/verkoop/verloting	1985	1000	1500	2680	500
Verkoop boeken/tijdschriften	1212	500	500	583	500
Rente spaarrekening	171	0	100	106	0
Totaal opbrengsten	13754	10740	11340	12797	10240
<u>Kosten</u>					
Beheerskosten: Portokosten	1797	2600	2500	2309	2400
Beheerskosten: Bankkosten	405	450	450	393	350
Bestuurskosten	533	1000	750	810	800
Ledenlijst/Contributiebrief	99	600	500	428	600
A&G Kroniek	1780	2000	2000	1695	2000
Gildebrief	4044	4800	4500	4505	3800
Najaarsbijeenkomst	962	500	500	276	500
Voorjaarsbijeenkomst	13	500	500	365	500
Publicaties/promoties	550	1500	1500	363	750
Website	45	250	250	45	250
Aankoop boeken	0	100	100	0	100
Afschrijving boeken	1089	1089	1089	1089	1089
Jubileum	0	0	0	4399	3000
Totaal kosten	11317	15389	14639	16677	16139
Resultaat	2436	-4649	-3299	-3880	-5899

Verkooptafels en veiling

Op dit moment telt de veiling 54 kavels. Dat is een grote veiling. Een enkel interessant stuk kunnen we nog wel toevoegen. Mocht u iets willen aanbieden, neem dan tijdig contact op met de boedelcommissie. Niet op de foto's in de lijst, maar volgens jarenlange traditie zullen bananendozen met divers gereedschap worden geveild.

De wijze van veilen

Veilingmeester Hein Coolen zal de kavels onder de hamer brengen. Er wordt verkocht per opbod, en in de volgorde van de gegeven nummering bij de foto's. Tussendoor zullen bananendozen met daarin diverse gereedschappen worden geveild. Er is voor de komende veiling meer ruimte gereserveerd voor de uitstalling, zodat iedereen in alle rust de objecten goed kan bekijken.

Registratie voor de veiling

Als u aan de veiling wilt deelnemen dan moet u zich van te voren wel laten registreren. Dit kan tegelijk

met de aanmelding morgens. U krijgt dat direct uw unieke biednummer mee. Na afloop van de veiling kunnen de kavels meegenomen worden tegen contante betaling ofwel met pinbetaling.

Verkooptafels voor leden

Leden die hun gereedschap of/en boeken in een kraam willen verkopen zijn weer van harte welkom. Er wordt een andere indeling gepland waardoor er dit jaar voldoende ruimte beschikbaar komt. Het is belangrijk om ruim van te voren contact op te nemen voor het reserveren van tafelruimte. De tafels zijn gratis beschikbaar. **Voor het reserveren van een tafel mail naar: secretaris@ambachtengereedschap.nl** De tafels dienen voor 9:30 uur ingericht en afgedekt te zijn. Voor het afdekken dient u zelf een laken o.i.d. mee te nemen. Verkopen mag vanaf 13:30 uur (na de lunch).

A&G verkooptafel

Deze tafel is gereserveerd voor gereedschap en boeken die via de

boedelcommissie zijn ingebracht. Alles heeft een vaste prijs en er is geen uitverkoop aan het einde van de dag. Jacob Cazemier is verantwoordelijk voor de boekenverkoop.

Verloting

Voorafgaand aan de veiling vindt de traditionele verloting plaats. Op de overzichtsfoto ziet u zeer gevarieerde objecten die ons werden aangeboden. De loten kunt u kopen bij de aanmelding en worden in de zaal aangeboden voor € 1,- per stuk.

Contact

Mocht u vragen hebben over de gang van zaken of goede ideeën over de veiling en verkoop, neem dan gerust contact op met een van de commissieleden.

De boedelcommissie bestaat uit de volgende leden:

Jan Blaas (voorzitter) (0317-616363)

Johan van Dijk (06-50744738),

Jacob Cazemier (0578-574147), en

Gerrit Snoek (0344-6635582).

Nooitgedacht collectie:

De Nooitgedagt Collectie, een verzameling catalogi uit de na-oorlogse periode.

U kunt deze nog steeds bestellen bij Marie-José Coolen, mjcoolen@online.nl voor de prijs € 15,- of aanschaffen op de najaarsbijeenkomst.

De veiling

Voor onze jaarlijkse veiling zijn we afhankelijk van het materiaal dat wordt aangeboden. Dat is ook best spannend voor de boedelcommissie. Tot begin deze zomer waren er nog niet veel concrete toezeggingen. Daarna begon het toch te lopen en het resulteerde in een veiling met 54 kavels afkomstig van 13 verschillende aanbieders. Dat is toch ook wel een teken dat de veiling leeft en er dat er vertrouwen is in de afhandeling en de resultaten die verwacht worden. Het belooft weer een leuke veiling te worden met een grote variatie aan kavels. Niet dat er spectaculaire dure stukken tussen zitten, maar wel veel aparte dingen die nog niet eerder werden aangeboden. Dat maakt het zeker spannend en voor veel leden de kans om een leuk stukje te scoren.

De lijst met alle stukken en de foto's geven al veel informatie, maar om nog wat extra verwachting los te maken wil ik hieronder enkele kavels wat meer aandacht geven. Wat direct opvalt is vier kavels met **lijmpotten**. De tijd is al lang voorbij dat er in iedere werkplaats een lijmpot met natuurlijke lijm klaarstond voor gebruik. De meeste lijmpotten zijn van gietijzer wat de warmte goed vasthoudt. Kavel 13 bestaat uit een serie gietijzeren potten van opeen volgende grootte van het merk Cannon uit Deepfields, Stratfordshire, Engeland, een grote fabriek van keukenspullen. Iets meer luxueus waren de potten met koperen binnenpot of geheel van koper of messing. De pot kon in de winter mooi aan een haak bij de kachel hangen. Verwarming kon op een petroleum stel of met een brandertje onder in de pot. Ingebouwde elektrische verwarming of een los verwar-

Kavel 21. Twee vaste tekenhaken met rechts een sierlijk gebogen binnenzijde.

mingsplaatje komen later in de tijd beschikbaar. Van al deze typen is een exemplaar te vinden op de veiling.

Heel bijzonder is kavel 48, gereedschap van de handschoenenmaker. Deze "**ijzeren handen**" komen uit Frankrijk waar het gilde van de handschoenenmaker al in de 12^e

eeuw in Parijs bestond. Rond 1300 waren er in Parijs 42 handschoenmakers actief. In 1838 ontwikkelde de Fransman Xavier Joulin deze "Main de Fer" waarmee een stuk leer, inclusief het gat voor de duim met hulp van een pers precies wordt uitgesneden. Kavel 21 bestaat uit **tekenlinialen** van de kleermaker. Het beroep van

kleermaker heeft als ambacht binnen A&G tot nu toe weinig aandacht gekregen. Toch was het heel lang een veel beoefend bijzonder ambachtelijk vakgebied. Wie van ons draagt nog een maatpak? Voor het patroontekenen en knippen werden speciale linialen vervaardigd. Geveild zullen worden, vier Engelse buxushouten linialen en haken in mooie staat en prachtige kwaliteit. Al zul je ze nooit gebruiken, ze vormen een waardevol geheel. De gebogen aftekenliniaal is van T.H. Holding, 7 Maddox St. W heeft een buitenboog met 28 inch maatverdeling in achtsten. De Binnenboog met vanaf een ster 6 inch naar beide kanten. Opschrift "Knee & Bottom Centre" boven de sterstreep. De kopse einden van de liniaal zijn beschermd door een messing strip. De inklapbare kleermakershaak met als opschrift "Driver's Rule Works Manchester", heeft een lange arm van 24 inch en de korte arm met 18 inch. De tekenkanten zijn uitgevoerd met een facet. De vaste haak met een messing hoekversterking kent een prachtig gebogen binnenlijn. Als opschrift staat hier alleen "Tailor & Cutters Square". De grote vaste haak heeft een sterke messing hoekversterking. De armen zijn 12- en 24 inch, dus 1 en 2 voet, met een verdeling in achtsten. Aan de facetkant en op de achterkant zijn allerlei verdelingen te vinden die ongetwijfeld voor de kleermaker nuttig zullen zijn en het is een uitdaging om dit goed uit te zoeken. Een opschrift als "proportionate waist measure" duidt ook op dit vakgebied. Als firmanaam staat op deze haak vermeldt, I. & D. Smallwood 1918. De beukenhouten haak met verdeling in 60 centimeter op de lange zijde is van matige kwaliteit en staat en is alleen aan deze kavel toegevoegd om het enorme contrast met de prachtig gemaakte Engelse buxushouten kleermakers linialen te accentueren. Een vergelijkbare set tekenlinialen zul je niet gauw meer tegenkomen.

Kavel 21. Opschriften die duidelijk maken dat deze linialen gebruikt werden door kleermakers

Elders in deze Kroniek worden de schaven van Janssen uit Rotterdam besproken waarvan met kavel 27 een set van 14 profielschaven worden geveild. Bovenstaande is een greep uit de grote variatie aan objecten die onder de hamer komen.

Veilingstukken najaar 2024

1 Verloting

1 Verloting	17 Handzagen, 2x Disston, 1x Sandvik	33 Rietdekker gereedschap
2 Logo A&G in houtsnijwerk	18 Kist met diverse handzagen	34 Toogschaaf, Duits
3 Twee Amerikaanse moersleutels	19 Engelse 'Infill plane', beitel Thomas Wales Sheffield. Palissanderhout.	35 Kunz 7, geribde zool, handgreep gelijkmd
4 Franse messing- en groefschaaaf, cormier hout	20 Engelse 'Shoulder plane'. Beitel Sorby 13/8 inch. Noten- en ebbenhout.	36 Trekmes
5 Set passers	21 Tailor teken gereedschap (zie tekst)	37 Tafelboormachine, Metabo
6 Set van vier boren	22 Kist vol gereedschap	38 Revolver nummerhamer, David Dominicus, Remscheid
7 Kuiperbijl- en schaaaf	23 Doos schaven	39 Staartbankschroef, bek 5,5cm breed
8 Kuiperskroos	24 Doos schaven	40 Schilijzer
9 Bisaiguë met smidsmerk	25 Doos schaven	41 Molenmakersbeitel breedte 5,5cm en brede hakbeitel 6,5 cm van J.C.Voormann & zoon
10 Doos divers	26 Profielschaven, een twee-master en een drie-master	42 Brede beslagbijl met blad links.
11 Doos divers	27 Set van 14 schaven van Janssen. (zie artikel in deze Kroniek)	43 Amerikaanse bijl, "flint edge", Kelly Works
12 Doos schaven	28 Millers Falls no.9. met originele beitel	44 Franse klompenmakers bijl
13 Gietijzeren lijmpotten van Cannon uit Deepfields, Engeland	29 Companion USA met originele beitel	45 Meetstok 2 meter. Eerste ijkmerk 1884. Maker J & A van der Sande, Breskens
14 Drie lijmpotten, koper en ijzer met petroleum verwarmmer	30 Set boren divers	46 Set Nooitgedagt steekbeitels met rode kunststof hechten
15 Lijmpotten, twee van koper, een met verwarmingsplaat	31 Kist met professioneel loodgieter gereedschap	47 Record 153 vloeraandrijver
16 Lijmpotten koper en ijzer. Een met verwarmingselement en een met spiritus brandertje.	32 Plintenboor. Schade aan tandwielplaatje, werkt goed.	

48 "IJzeren handen" gereedschap van
handschoenenmaker (zie tekst)
49 Franse schaven van cormier hout.
Dado-, overzij- en blokschaaf met ach-
tergreep

50 Franse rejschaaf en voorloper van
cormier hout. "Aux Mines de Suède"
uit Parijs
51 Hoefsmidgereedschap, vijlen en hamers.
52 Drie kuipershaalmessen
53 Engelse raamschaven met dubbele

beitel en een met achtergreep
54 Klompenmakersgereedschap
55 Twee bijlen van Nooitgedagt. Handbijl
(180ogr.) 3651.08 en boombijl (180ogr.)
3653.18.

2

3

4

5

6

7

8

9

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

26

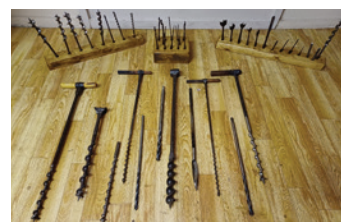
27

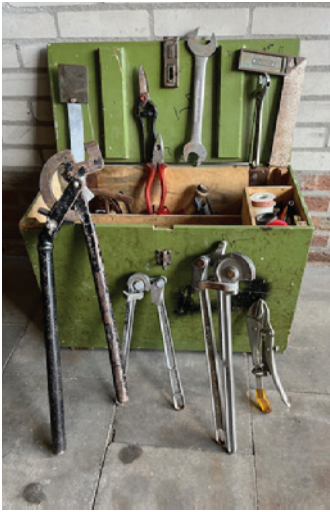
28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

38

39

40

41

42

43

44

45

46

48

49

50

51

52

52

53

54

55

47

Verslag Voorjaarsexcursie

13 mei 2023

JOHN BOELE

Dit jaar mochten we ons naar het zuiden begeven voor de voorjaarsbijeenkomst. En wel richting Gemert. Dat bleek nog wat ingewikkelder dan verwacht, vanwege een festival dat in de buurt werd opgebouwd waren er wat wegen afgesloten.

was er ook veel belangstelling voor de demonstraties die gegeven werden (bv de smid en de klompenmaker).

Niet alleen het café en de oude dorpswinkel werden bezocht, maar ook het oude dorpschooltje werd

Vanaf 9.30 kwamen de eerste leden al aan bij het Boerenbondmuseum. Het is een verrassend museum, niet alleen omdat het zo veelzijdig is, maar ook omdat er zoveel met vrijwilligers is opgebouwd. Zodoende is best een groot terrein geworden waar voor iedereen wel wat te zien was. We begonnen in de grote schuur met koffie met gebak aan lange tafels. Na het welkomstwoord van onze voorzitter kregen we uitleg van Ben Maas hoe de dag verder zou verlopen. In meerdere groepen trokken we van de ene naar de andere locatie, waarbij door de vrijwilligers enthousiast verteld werd hoe het leven vroeger op het Brabantse platteland was. Vooral alles wat met de landbouw te maken had was goed vertegenwoordigd. Natuurlijk

bekeken. Hilarisch om te zien dat onze leden maar nauwelijks in de kleine schoolbankjes pasten! Het kleine museum met vooral klederdrachtstukken uit de omgeving was ook zeker de moeite waard.

De lunch was uitstekend verzorgd, een royale Brabantse koffietafel viel erg in de smaak.

Na de lunch was er nog wat gereedschap vanuit de vereniging te koop en ook de spullen die het museum zelf te koop aanbood werden natuurlijk zorgvuldig bekeken.

Al met al een zeer geslaagde dag! Dank aan de organisatoren en natuurlijk aan het museum en zijn

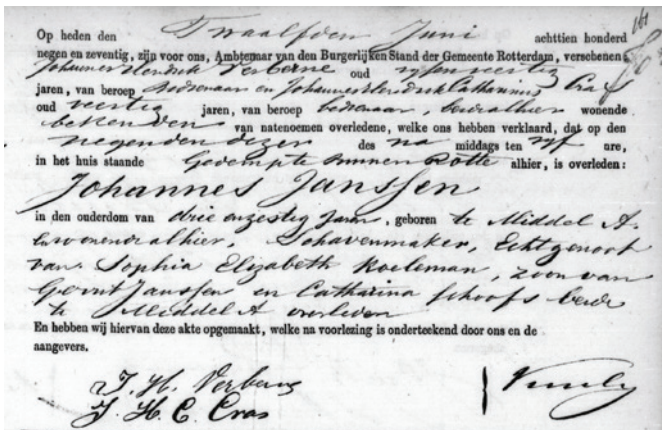
vrijwilligers die er voor ons een hele fijne dag van gemaakt hebben.

Johannes (Jan) Janssen en Marinus Theodorus Janssen, Rotterdamse schavenmakers in de negentiende eeuw.

HEIN COOLEN

Op de veiling wordt dit jaar een partijtje profielschaven van Janssen uit Rotterdam aangeboden. Uit het navolgende zal blijken dat het hier niet om één schavenmaker handelt maar om vader en zoon. Deze laatste zette de zaak van zijn vader, die al in 1879 overleed, nog minstens 20 jaar voort en verkocht deze rond de eeuwwisseling, mogelijk aan zijn collega-schavenmaker A. de Jong die twee deuren verder op de Rotterdamse Binnenrotte woonde.

Overlijdensakte van Johannes Janssen uit 1879.

Afkomst en huwelijk Johannes Janssen

Johannes (Jan) Janssen werd op 28 maart 1816 geboren in Middelaar bij Mook in Noord-Limburg. Hij groeide op in een Rooms-Katholiek boerengezin. Zijn ouders, Gerrit Janssen en Catharina Schoofs traden op 14 juni 1803 in Mook in het huwelijk en kregen tien kinderen, waarvan de meesten ook boer werden of ermee trouwden. Allen zijn broer Gerard (geboren 1-8-1820) werd schrijnwerker.

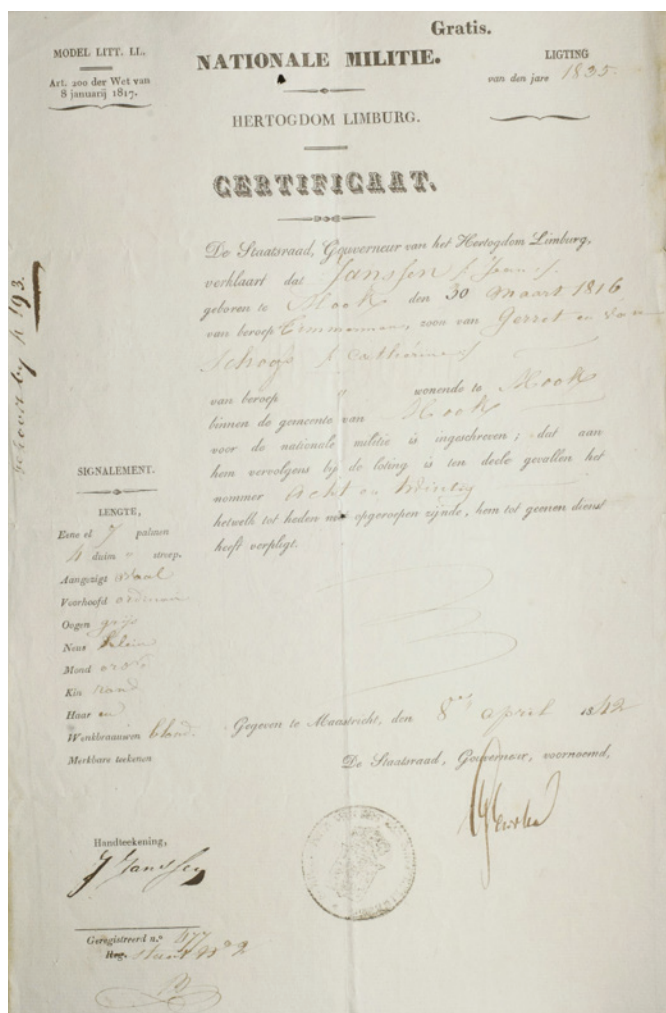
Jan koos voor timmeren en heeft het vak waarschijnlijk bij een lokale timmerman geleerd. Over dit traject is nauwelijks iets bekend, noch over hoe hij in Rotterdam terecht kwam, waar hij op 18 mei 1842 in het huwelijk trad met Sophia Elisabeth Coelman. Het hier weergegeven Militiecertificaat is ten behoeve van dit huwelijk door de autoriteiten in Limburg afgegeven. Uit het daarin weergegeven signalement blijkt dat hij ongeveer 1,78 m lang was met een ovaal aan-

Het Hertogdom Limburg, voorloper van de huidige provincie, rond 1840. Ter compensatie van het verlies van België kreeg Nederland een aantal oostelijk gelegen gebiedsdelen terug waaronder Limburg. Mook, waar Johannes Janssen in 1816 werd geboren ligt in het meest noordelijke puntje.

gezicht, een normaal voorhoofd, kleine neus, grijze ogen, blond haar en wenkbrauwen.

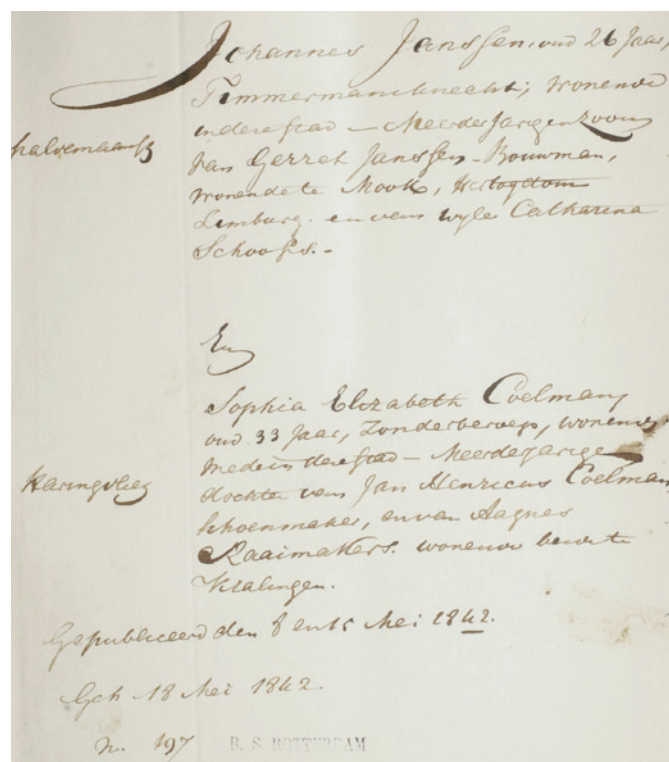
Sophia was de dochter van Jan Hendrik Coelman, schoenmaker in Kralingen, en Agnes Raaimakers. Zij was geboren op 29 september 1809 en was dus ruim zes jaar ouder dan haar man. Op de huwelijksakte werd vermeld dat Jan timmermansknecht was.

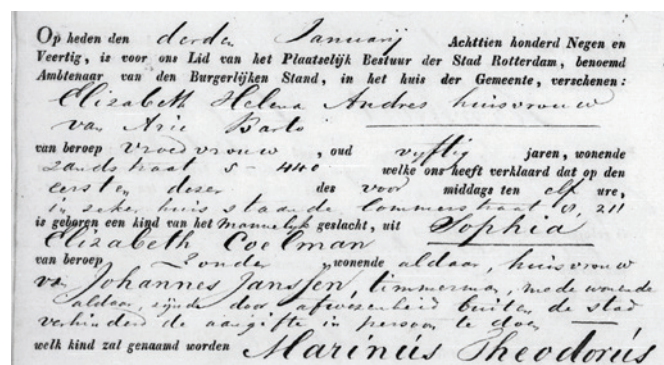
Militiecertificaat gedateerd 8-4-1842, vlak voor het huwelijk van Jan Janssen, waarin wordt verklaard dat hij weliswaar stond ingeschreven voor de nationale militie, maar tot op heden niet was opgeroepen. (Dit gebeurde bij loting). Bij een huwelijk moest de aanstaande bruidegom een militiecertificaat overleggen waaruit bleek dat aan de verplichtingen voor de Nationale Militie was voldaan.

De kinderen van Johannes Janssen

Toen op 9 april 1844 hun dochter Catharina Mariana werd geboren woonden zij in de Halvemaansteeg 467. Deze dochter overleed echter enkele weken na de geboorte. Op 8 april 1847 werd wederom een dochter geboren die dezelfde naam kreeg en op 1 januari 1849 hun zoon Marinus Theodorus, die als enig kind zou overleven. Bij beide laatste geboorten verkeerde de vader buiten de stad, mogelijk op karwei, en werd de aangifte door de vroedvrouw gedaan. Dochter Catharina overleed, nog geen jaar na de geboorte van haar broertje, op 24 november 1849 toen Sophia reeds in verwachting was van nog een jongetje dat op 12 mei 1850 dood werd geboren. Uit de overlijdensakte maar ook uit de eerdere geboorteakte van Marinus blijkt dat het gezin inmiddels was verhuisd naar de (Tweede) Lombardstraat 211.

Huwelijksakte van Jan Janssen en Sophia Coelman uit 1842.

Geboorteakte van Marinus Theodorus Janssen

Ook blijkt uit genoemde geboorteakte dat het beroep van de vader nog steeds timmerman was. Ook in het bevolkingsregister van 1850-1862 staat hij met hetzelfde beroep op dit adres ingeschreven.

Schavenmakers

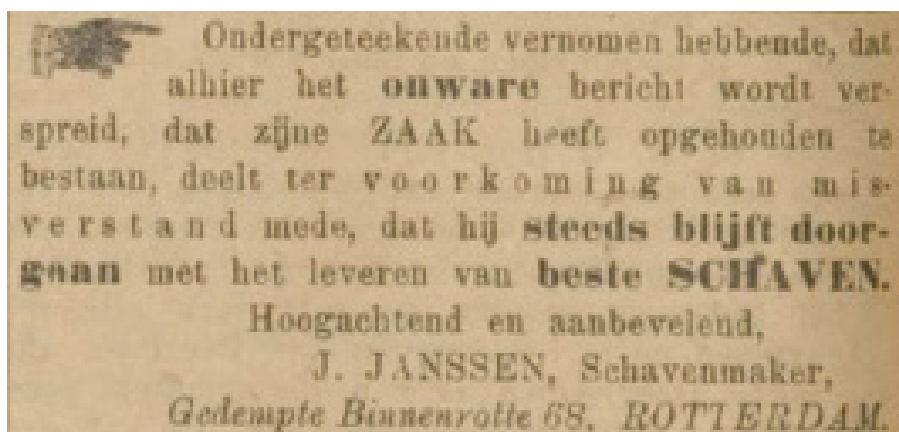
In 1856 komt Johannes Janssen voor het eerst in de adresboeken voor als schavenmaker, nog steeds wonend op voornoemd adres. Dezelfde bron maakt melding van een andere schavenmaker, genaamd L. van Haspel, die in de Eerste Lombardstraat woonde. Volgens latere adresboeken bleef Jan Janssen hier wonen tot 1875 toen hij verhuisde naar de, inmiddels gedempte, Binnenrotte nummer 68. Zoals we reeds zagen overleed hij hier vier jaar later. Inmiddels was zoon Marinus in de voetsporen van zijn vader getreden en ook schavenmaker geworden. Een registratie uit 1869 (11-3) maakt melding van het feit dat hij als enig zoon was vrijgesteld van militaire dienst.

De demping van de Binnenrotte, oktober 1871, voor de aanleg van het luchtspoor (Julius Perger, collectie Rijksmuseum Amsterdam)

De Gedempte Binnenrotte na de aanleg van het luchtspoor voor de verbinding Rotterdam-Breda.

Advertentie in de Nieuwe Vlaardingse Courant van 11-12-1897. Gezien de ondertekening met J. Jansen blijkt hieruit duidelijk dat Marinus de zaak onder de naam van zijn vader, die immers al twintig jaar eerder was overleden, had voortgezet.

Een jaar na de dood van Jan Janssen komt schavenmaker A. de Jong voor het eerst in de adresboeken voor en wel op de Binnenrotte nummer 72. Beide schavenmakers waren dus praktisch burenen. Dit lijkt geen toeval. Het is niet onwaarschijnlijk dat De Jong in de schavenmakerij van Janssen werkte en na diens dood, toen Marinus de leiding kreeg, voor zichzelf is begonnen. De sterke overeenkomsten die de schaven van Janssen en De Jong kenmerken, waarop we nog terugkomen, zijn hiervoor een nadere indicatie.

Marinus Theodorus Janssen

Volgens het signalement uit de militieregisters was Marinus 1,71m lang, had een lang aangezicht met laag voorhoofd, blauwe ogen, brede neus, spitse kin en lichtbruin haar. Uit het Bevolkingsregister uit 1860-1880 blijkt dat hij samen met zijn moeder in pand van zijn vader bleef wonen en werken. De Maasbode van 11 november 1888 maakt melding van een brand bij de buurman op de Binnenrotte 66, die "door de tegenwoordigheid van geest van een van de burenen, de schavenmaker Janssen werd bedwongen". Vanaf 25 januari 1891 woonde naast zijn moeder ook een nichtje bij hem in, Gerardina Maria Jacoba van Hooij. Zij kwam uit Oeffelt en was een van de negen kinderen van timmerman Peter van Hooij en linnennaaster Johanna Janssen. Vijf jaar later trouwde de inmiddels 47-jarige Marinus met haar zuster, Petronella Karolina die 31 jaar oud was. Het huwelijk werd op 18 augustus 1896 in Oeffelt voltrokken, vier maanden voor het overlijden van zijn moeder op 25 december 1896. Dit was waarschijnlijk ook aanleiding voor het vertrek van Gerardina naar Den Bosch, waar zij later zou trouwen. Uit het huwelijk van Marinus werden twee zonen geboren, Johannes op 13 september 1897 en Petrus Johannes op 16 februari 1901. Marinus overleed, 58 jaar oud, op

26 december 1907. Hij woonde nog steeds op hetzelfde adres maar had de schavenmakerij, die hij steeds onder de naam van zijn vader had voortgezet, kennelijk reeds verkocht want hij was zonder beroep. Het is gissen aan wie de zaak werd overgedaan, maar de eerder genoemde A. de Jong lijkt een voor de hand liggende kandidaat, ofschoon concreet bewijs hiervoor ontbreekt. A. de Jong Pzn. werd later opgevolgd door zijn zoon A.G de Jong die tot in de jaren '30 de schavenmakerij op de Binnenrotte zou voortzetten, waarna hij verhuisde naar de Kleine Waranda.

Na de dood van Marinus trok zijn schoonmoeder, Johanna Van Hooij-Janssen, tijdelijk in bij haar dochter die op 19 mei 1915 hertrouwde met timmerman Theodorus Dominicus van Steenes Emans. Zij overleed op 25 mei 1923.

De schaven van Janssen

Voor wat betreft de uiterlijke kenmerken van de profielschaven van Janssen (en ook van De Jong) valt meteen het robuuste uiterlijk en de extreem lange zijversiering op, die varieert van ruim 30 mm bij de smallere schaven tot ruim 40 bij de bredere. Verder is het beitelbed over de lengterichting aanzienlijk hol gestoken, waarbij in het midden soms wel twee millimeter tussen het bed en de beitel zit. Hiermee

wijken de schaven van de beide Rotterdammers aanzienlijk af van die van hun tijdgenoten zoals Nooitgedagt en Duesing. Waar beide laatsten fabrieksmatig produceerden en een landelijk en zelfs internationaal verspreidingsgebied hadden, worden de schaven van Janssen en De Jong toch vooral in Rotterdam en omgeving gevonden. In dit verband is het illustratief dat de schaven welke worden aangeboden op de veiling uit het Museum Vlaardingen afkomstig zijn. De indruk bestaat dan ook dat hun productie kleinschaliger was en een meer ambachtelijk karakter had, iets dat wordt bevestigd door de beperkte ruimte die de locatie waar zij werkten hen bood.

Als een van de weinige bekende schavenmakers maakte Janssen ook schaven met een sterk afwijkende beitelhoek van 65 graden. Het is waarschijnlijk dat deze vooral in opdracht werden gemaakt zoals door mij betoogd in de A & G Kroniek nr. 54 (oktober 2017). Opvallend aan de daar besproken zes schaven van Janssen is dat het model recht toe recht aan is zonder de versieringen die de meeste Nederlandse smalle schaven kenmerken.

De twaalf hol- en bolschaven uit het veilingkavel, allen van dezelfde eigenaar (W.V.D.V.)

De twee profielchaven uit hetzelfde veilingkavel, gemerkt met eigenaarsmerk A.D.H. De bovenste heeft een profielbreedte van 55 mm.

Holschaaf van Janssen met een beitelhoek van 65 graden (Fries Scheepvaart Museum, Sneek)

Het merkteken "J : JANSSEN" komt voor in een dikgedrukt en in een wat dunner uitgevoerd lettertype. De lengte van beide merktekens varieert tussen de 28 en 29 mm., een verschil dat waarschijnlijk is te herleiden tot de kracht waarmee het merkteken werd ingeslagen. Op het eerste gezicht lijkt het logisch dat de beide merktekens een volgtijdelijkheid weer spiegelen echter het kon niet worden aangetoond welke variant eerder kwam en of het ene merkteken

mogelijk door de vader en het andere door de zoon werd gebruikt. Bovendien weten we dat Marinus de zaak onder de naam van zijn vader voortzette, dus was er voor hem geen reden een ander merkteken te gebruiken. Aangezien merktekens nu eenmaal slijten kunnen echter best meerdere stempels zijn gebruikt, die niet exact hetzelfde waren.

Een set van vijftien complexe profielchaven van Janssen, de grootste heeft een profielbreedte van maar liefst 64 mm. Ook deze schaven werden in Rotterdam gevonden.

Regio bijeenkomst in Waalwijk 16 maart

JOHN BOELE

Opnieuw kwamen een aantal leden uit de regio Brabant en Noord-Limburg bijeen in het museum van Ad Heesbeen. Voor sommigen was het weer even zoeken naar het juiste adres, maar uiteindelijk was iedereen toch aanwezig. Om de presentatie van de Paal Kahrs-collectie te zien, was ook onze voorzitter Hein Coolen aanwezig.

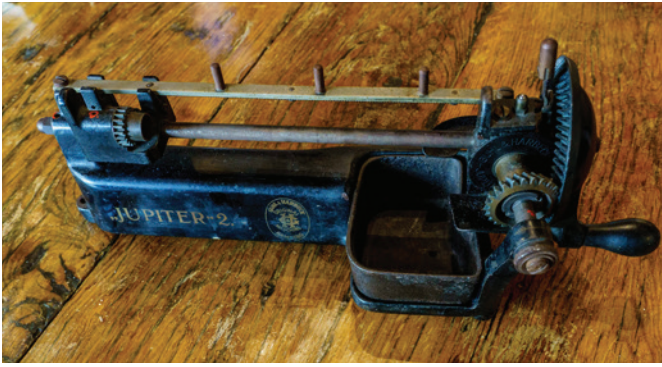
Die liet weten dat er veel sympathie is voor het houden van regio-bijeenkomsten binnen het bestuur, en dat er nagedacht wordt om een kleine onkostenvergoeding voor de gastheer in het leven te roepen. We begonnen met het bekijken van een aantal kuipersgereedschappen van Ad zelf.

Daarna kwamen er weer een aantal bijzondere (en soms vreemde) gereedschappen ter tafel. Een cirkelschrijver(?) en een handboor met een bijzondere verzameling gaatjes.

Zeer bijzonder was wel de “puntenslijper”, Jupiter 2, die John Verhulst donk meebracht. Een opmerkelijk groot en zwaar apparaat dat waarschijnlijk vroeger op een tekenafdeling is gebruikt. De herkomst konden we achterhalen via de onderkant : Guhl & Harbeck uit Hamburg. Deze firma werd opgericht in februari

1867, Guhl was de technicus van huis uit en Harbeck de zakenman. Kijkend naar de puntenslijper, mag het niet verbazen dat deze aanvankelijk ook huishoudnaaimachines vervaardigde.

Vervolgens kwam een visspeer of hooiprikker op tafel, de aanwezigen konden het niet echt eens worden wat het nu werkelijk was.

Duidelijker was de bijzondere 'opsteker' waarmee waarschijnlijk de balen stro of hooi op de wagen of naar de zolder werden opgestoken.

Jo Jacobs liet ons een mooi klein vioolschaafje zien en nog twee bijzondere waterpassen uit Engeland.

Als afsluiting hebben we het museum van Ad, en in het bijzonder de Paal Kahrs-collectie die nu bij Ad een onderkomen heeft gevonden met zijn allen uitvoerig bewonderd.

De opkomst was deze keer wat klein, maar het was weer bijzonder gezellig en zeer interessant om elkaars gereedschappen te zien.

Regio bijeenkomst van A&G in de regio noord.

PIET VOERMANS & SYMEN DIJKSTRA

We hebben er ruim 2 jaar op moeten wachten, maar eindelijk eind 2022 kon het doorgaan.

We hebben het dan over de bijeenkomst bij Lydia en Henk in Jubbega. Ja, Jubbega in Friesland was eerder bij de schrijver ook niet bekend, maar gelukkig is er tegenwoordig een navigatie systeem.

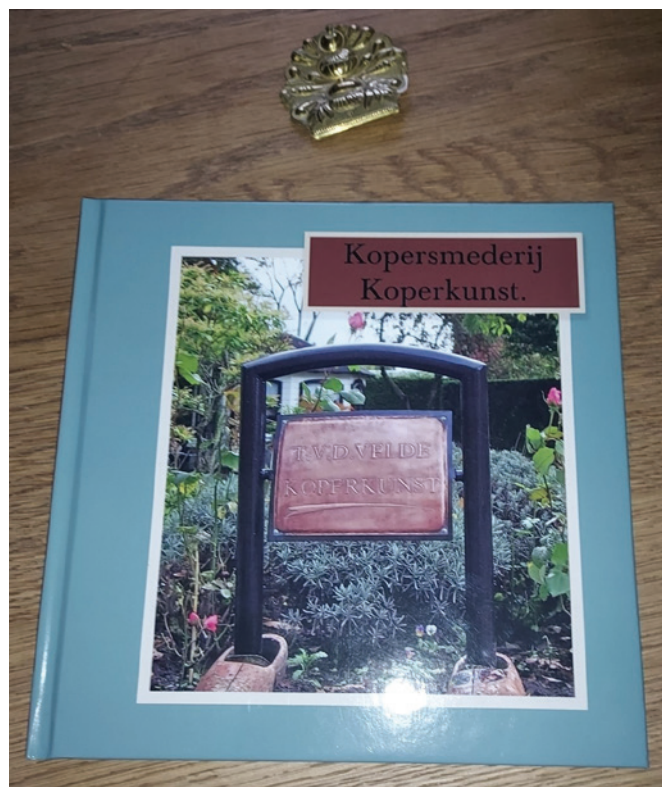
Nu zitten we al weer aan het einde van het jaar 2023, voor ik er toe kwam een verslagje te maken van de bijeenkomst. Dat heb ik recent beloofd op de najaar bijeenkomst van A&G in Scherpenzeel. Daarom zijn

excuses voor het lange wachten wel op zijn plaats.

Wat was het weer een geweldige dag daar in Friesland, bij Lydia van Wijk en Henk van der Wal thuis. Het was een huiskamer bijeenkomst, en daardoor beperkt tot maximaal 10 personen. Gelukkig hebben we niemand hoeven teleurstellen.

Er valt heel wat te zien bij onze gastvrouw en gastheer. Voor Henk de kans om eens een keer niet over hout te hebben, maar juist alles met metalen en technieken aan de beurt te laten komen.

We beginnen altijd met een ronde tafel gesprekje tijdens

de koffie en het gebak. Waarbij ieder kort even wat verteld over zichzelf en zijn actuele interesses. Daarna een rondleiding in de woning en garage, de werkplaats en hun buitenterrein. Daar valt zoveel te zien en te verhalen, dat de warme lunch bijna in het gedrang kwam.

Een paar dingen moet ik daarbij wel noemen. Een motor aangedreven op stoom, fietsen, speciale draai-banken, smidsvuur met blaasbalg. Te veel om op te noemen. Wij gaan nog eens terug Symen en ik, om de laatste vorderingen met zijn speciale werkplaats in aanbouw te bewonderen.

In het middag programma kwamen de onbekende gereedschappen, ambachten en technieken aan de beurt.

Daarbij paste de inbreng van onze koperslager T vd Velde natuurlijk erg goed. Genoeg stof om niet uitgesproken te komen.

Weer een juweeltje van een dag om op terug te kijken. We kunnen elke regio aanraden dit eens te organiseren.

Voor ieder de kans om zijn hobby met andere verzamelaars te kunnen delen.

Verslag 5e regio Noord bijeenkomst

Het heeft ruim een jaar geduurd voor we weer een regio bijeenkomst in april konden organiseren in onze noordelijke regio. Als u dit verslag leest en vooral bekijkt, zijn we alweer een tijdje verder.

Deze keer waren we te gast bij Lute en Hilly van de Bult in “De Klomphoek” in Beilen.

Op het erf staat nog het klompenfabriekje van zijn vader, in originele staat. Lute heeft zelf de laatste jaren, ook nog vele demonstraties klompen maken gegeven op markten en evenementen in binnenland en buitenland.

We zijn hartelijk ontvangen door Lute en Hilly, met assistentie van hun dochter voor de koffie en de lunch in een voormalig schoolgebouw, wat nu als buurthuis wordt gebruikt.

De groep deelnemers was maar moeilijk bij Lute in huis te ontvangen. Ook onze voorzitter Hein, net als Jacob Casemier van ons bestuur waren erbij. In totaal 12 A&G leden konden weer genieten van een dag van Ambacht en Gereedschap.

Na een gebruikelijk rondje van hernieuwde kennismaking, gaf Lute ons een lesje in klompen maken en klompen maten.

Iedere deelnemer bracht weer iets bijzonders mee uit zijn verzameling. Vergezeld van een verhaal wat het juist zo interessant maakt.

Ik noem er een paar, als ik de foto's erbij zet is de hele kroniek al vol.

- Henk met zijn messing meet apparaat , natuurlijk in een houten kistje.
- Pieter met bijzondere schaatsen.
- Japanse schaaf in doosje met wetsteen

Beschilderde klompen, dubbele profielschaaf, stukje aangetast iepenhout. Stalen blokschaaf merk NEGEMA, had ik nog nooit van gehoord.

Lute had nog een tafel vol diverse gereedschappen uitgesteld.

Maar het hoofdgerecht na de prima verzorgde lunch, van soep en broodjes was natuurlijk de demonstratie van het oude ambacht klompen maken.

Dat kon vanwege het frisse maar droge weer gelukkig buiten plaats vinden.

Ook is Lute bestuurslid van de Oudheidkamer in Beilen. Daaraan hebben we ook een kort bezoek gebracht.

Weer een zeer geslaagde regio bijeenkomst.

De organisatie was weer voor rekening van: Piet Voermans en Symen Dijkstra

Regio bijeenkomst in Delft 30 september

JOHN BOELE

Door een aantal afzeggingen was de opkomst beperkt deze keer, maar het bleek “klein maar fijn” te zijn. Willem en Gerrit Mensert toonden zich weer perfecte gastheren, dank daar voor. Er verschenen weer een

aantal opmerkelijke gereedschappen, die elk weer aanleiding tot boeiende gesprekken gaven. Zo zagen we een Jansen blokschaaf met fraai vernieuwde onderkant (19^e eeuws hergebruik).

Gerrit Mensert bracht een inklapbaar zaagje ter tafel, gemaakt van zamac, met aanduiding Augusta en

Eclips op de zijden.

Een aantal spijkerboren (ook wel drillboren genoemd) soms met verschillende aandrijving gaven stof tot discussie. Een bijzondere kantenklem, die ter tafel kwam, werd gelijk vergeleken met een exemplaar uit

het museum. De vormgeving van de linker zorgt voor een automatisch klembeweging, terwijl de tweede twee aparte stelmogelijkheden heeft.

Een kleine hamer (stoffeerd-hamer?) die ook gebruikt kan worden als spijkertrekker werd waarschijnlijk gebruikt bij het opspannen en verwijderen van jutte ed.

Inhoud van deze A & G Kroniek

Van de voorzitter	2
Najaarsbijeenkomst 2024	3
Routebeschrijving	5
Programma Najaarsbijeenkomst 2024	6
Agenda ledenvergadering	7
Jaarverslag 2023-2024	8
Overleden leden	8
Verantwoording Financiën	10
Balans boekjaar 2023-2024	11
Verkooptafels en veiling	12
Veilingstukken najaar 2024	12
De Veiling	13
Veilingstukken	15
Verslag Voorjaarsexcursie	18
Rotterdamse schavenmakers in de negentiende eeuw	20
Regio bijeenkomst Waalwijk maart	25
Regio bijeenkomst A&G regio Noord	27
Verslag 5e regio Noord bijeenkomst	29
Regio bijeenkomst Delft september	31

De A&G Kroniek verschijnt
tweemaal per jaar.
Redactie: John Boele

Redactieadres:
John Boele
Westerdreef 52
2152 CS Nieuw-Vennep
Tel: 06 5317 9547
Email: john.boele@gmail.com

Niets in deze uitgave mag, op
welke wijze dan ook, worden ge-
kopieerd en/of vermenigvuldigd
zonder schriftelijke toestemming
van het bestuur van de vereni-
ging Ambacht & Gereedschap.

Ledenadministratie: Ria van den Bunt,
administratie@ambachtengereedschap.nl
Boedelcommissie: Johan van Dijk, Jacob Cazemier, Gerrit Snoek
en Jan Blaas (voorzitter)
Publiciteitscommissie: Hein Coolen en John Boele
Bankrekening: IBAN: NL15 INGB 0000 3007 41
BIC: INGBNL2A
t.n.v. Ambacht en Gereedschap

Bestuur Vereniging Ambacht & Gereedschap

Voorzitter a.i.: Hein Coolen
voorzitter@ambachtengereedschap.nl
Tel. (0318) 61 43 73

Secretaris: Sandra Hoekman
secretaris@ambachtengereedschap.nl
tel 06 5050 5232

Penningmeester: Rijk van den Bunt
penningmeester@ambachtengereedschap.nl
Tel. (0343) 785 621

Leden: Jan Blaas
boedelcommissie@ambachtengereedschap.nl
Tel. (0317) 61 63 63

www.ambachtengereedschap.nl